

The image features a dark blue background. In the center, there is a large, irregular splash of purple and pink watercolor paint. Overlaid on this splash is a white geometric frame consisting of a square with its corners cut off by diagonal lines, creating a star-like or crystalline shape. The text "NOVI ZVON" is written in a bold, white, sans-serif font, centered within the geometric frame and partially overlapping the watercolor splash.

NOVI
ZVON

NOVI
ZVON

Revija za sodobno književnost
oktober 2019

KAZALO

POEZIJA	6
Aljaž Pestotnik	7
<i>Pisma</i>	7
***	8
Sandra Erpe	9
<i>Zato v žepih vedno nosim težke kamne</i>	9
<i>Drganja sela</i>	10
<i>Iz oči ste mi hoteli izpraskati temo</i>	11
<i>Nekaj blatnega</i>	12
<i>Ich bin das Fernweh</i>	14
Ester Srdarev	15
<i>Pesem brez naslova</i>	15
Nika Škof	17
***	17
<i>V</i>	18
Tadeja Lukanc	19
<i>Semle zavij</i>	19
Kaja Rakušček	20
<i>Zapuščanja</i>	20
Sonja Grmovšek	21
<i>Srčkasta</i>	21
Jože Kos Sine	22
<i>Haiku – potpuri</i>	22
<i>Triutrinki</i>	23
Rene Vremec	24

***	24
Neja Rakušček	25
<i>Izginjanje</i>	25
Katarina Ferk	26
<i>Srcejedci</i>	26
PROZA	27
Janez Grm	28
<i>Vesna ni več otrok</i>	28
Tanja Špes	35
<i>Soba</i>	35
Tomo Podstenšek	39
<i>Svinjska mast</i>	39
HIBRIDI	42
Živa Poberžnik	43
<i>Kadar spim na tvojem srcu, sanjam razbeljeno nebo</i>	43
B(R)LOG	45
Booknjiga	46

V peti številki osmega letnika Novega zvona predstavljamo novo rubriko B(r)log, ki se bo posvetila literarnim blogerkam in blogerjem oziroma vsem tistim, ki na svojih socialnih omrežjih pišejo o knjigah. Namen B(r)loga je, da poveže tiste, ki pišejo o literaturi, in tiste, ki pišejo literaturo, in tako dodatno razširi (virtualni) prostor za pogovor o sodobni slovenski literarni produkciji. V vsaki številki bo blogger_ka zapisal_a kratek vtis o svojem najljubšem odlomku iz prejšnje številke, predstavil_a sebe in svoj blog ter predlagal_a naslednjo_ega B(r)logerko_erja.

V upanju, da iz B(r)loga prilezejo nove ideje, vas vabimo k branju.

The background is a dark navy blue. A large, horizontal, irregular brushstroke in a vibrant teal color is centered. Overlaid on this and the background are several thin white lines that intersect to form a series of triangles and diamonds, creating a geometric pattern.

POEZIJA

Aljaž Pestotnik

Pisma

daleč stran
je lahko zelo blizu,
če verjameš
v svoj papir

stalil sem
bakrene nože
in jih prelil v pladenj
naložil sem gor
vso gnilo sadnje
prejšnjega taljenja

pladenj se je
pod črnim žametom
pretalil
nazaj v bakrene
zublje
in ni mi preostalo drugega
kot da nahranim
galebe
z lastnim
jazom

Sandra Erpe

Zato v žepih vedno nosim težke kamne

v žepih vedno nosim

težke kamne

če bo v hipu treba

narediti samomor

v žepih vedno nosim

težke kamne

in se napajam

z dežjem

če mi s kamni

ne bi uspelo

Drganja sela

kako nostalgčna
je tvoja rojstna hiša
ko po nekaj letih
stopiš vanjo
jo prevzamejo spomini
njen hodnik
te s komolcem dregne
v rebro
in vpraša
se še spomniš
buške
ki si jo pridelal
v mojem kotu
kuhinja
nastavi vonj obare
in se ti namuzne
da si tu odrasla
v pravo malo žensko
le tvoja soba
šepeta povsem po svoje
spet se pači v jeziku
ki je znan zgolj vama
kako nostalgčna
je tvoja rojstna hiša
ko po nekaj letih
stopiš vanjo
jo prevzamejo spomini
ki so te zgradili

Iz oči ste mi hoteli izpraskati temo

ta dan
se ni nameraval zgoditi
zato se je narisal
le na pol
čeprav si vse dobro premislil
je treba zgodbo ponavljati
da bo tebe vse več
in mene vse manj
da bom dobila uši
se posušila
in odpadla
kot presahnjen list
da bom dobila uši
ki me bodo žrle
in sčasoma požrle
da bo namesto mene zraslo
nekaj kamenja in skal
a mene je vse več
ne manj
vejem iz pesmi
kot ta dan
ki se ni nameraval zgoditi
ker ste mi iz oči hoteli izpraskati
temo

Nekaj blatnega

nekaj blatnega je
v meni
ker se ne dam
oprati
name drsijo
prsti
opilki isker
zapečejo
kot konice
feferonov
tistih nežnih
pravkar vzbrstenih
nepobranih in rdečih
od zadrege
nekaj blatnega je
v meni
ker se ne dam
oprati
se ne zgane
iz gnezda
čeprav ga skušam
zgrabiti
in spraviti
v žep

je nekaj blatnega
v meni
ker se ne dam

oprati
in ker smrdim
po žuljih
mojih feferonov

Ich bin das Fernweh

zaenkrat imam
zobne krtačke
na štirih koncih
sveta
in pižame
na treh. monstero
sem pustila
v Berlinu,
ker včasih ni pomembno,
koliko je ura,
ampak le,
da jo bo nekdo
zalil.
po kapljicah
štejem,
koliko vode je
še
ostalo,
da bi lahko namočil
štiri zobne krtačke
in z njimi iz ust
zdrgnil
besede,
ki v različnih jezikih
pomenijo
isto.

Ester Srdarev

Pesem brez naslova

Bela soba.

Postelja iz biserov in školjk,
zunaj pa travnik z mladimi brezami,
do roba napolnjen z jasnino,
v kateri se sončijo nebo, zemlja, gore in oblaki,
prepredeni z modrimi sledmi neskončnosti
in bledim vonjem zgodnjega poletja.

Večer gre v noč.

Vanj plane svetla luč,
skrivajoč v sebi tvoj odsev nesmrtnosti
in se pritihotapi v vse špranje mojega telesa,
razgrne haljo tvojega telesa,
topla in mehka kriči v zanosu
in se v najini sobi umiri,
ko se zvezde umaknejo jutru.

Melodija jutra.

Skupaj zapustiva sladkost kratkega dremeža
in moja pohota se skriva v tebi.
Tvoje lepo telo je kot mehka blazina
za moje utrujeno telo,
ki se je to noč srečevalo z žensko
v naročju pramatere
in skrilo svojo slo v prebujanje jutra.

Nov dan.

Obdarjen je z bolečino in čustvi
in skrit v modro morje in stih neba,
oblečen v vonj tvojega telesa
in posut z rumenim sončnim prahom,
popikan z najino ljubeznijo
in blagoslovljen s skrivnostjo življenja.

In spet večer ...

Plazi se med drevoredi in stebrišči,
vanj sede vse vajenega lepo.
Luna prihaja iz svojega svetlega groba,
nebo se raztegne v neizmerne daljave,
morje zagradi nov val in ga stisne v naročje strasti,
na valovih pijanosti
se oddaljuje in približuje obali.

Jaz pa te čakam
v beli sobi,
v tvoji postelji iz biserov in školjk
kot izbranec bogov,
z dušo, okamenelo v pričakovanju
in v meni metuljeva krila frfotajo
v doline tvojega telesa ...

/po branju pesmi Iva Svetine/

Nika Škof

Zanimanje poraja fantazijo.

Sleče me želja po toplini nežnosti.

Tako razgaljena preplašeno iščem uteho v žgoči svetlobi plamena.

Prvič pustim vsa plemenska prepričanja za petami,

bobnenje za kletko reber pa še nikdar ni tako skelelo.

Iztrgam se deveti zapovedi in poklekнем predte.

Prosim zase in za vse druge.

Ljubim te, ljubi se, ljubi me.

Hočem te, polno miline.

V

V tvojih očeh srečam iskrenost.

Vzamem vsak stik in ga

Vročim vročim sanjam.

Vidim te,

Voham te,

Varujem te.

Voljna dotika.

Vrtnarim po pragrudi tvojega telesa.

Vzpenjanje čez vse vzporednike tvoje silhuete mi

Vrača voljo do mirnega čakanja na smrt.

Vsakič znova.

Vrhunec je vztrajanje v vzajemnosti in

Vztrajanje v vzajemnosti vrhunec.

V, tebi, V,

V tebi, V.

Tadeja Lukanc

Semle zavij

Biseri so kot spomini, ki se razlegajo po morskem dnu.

Nekoč sva pila drago vino, ko sva bila še revna. Bilo je zabavno.

A veš tista pesem Med nama so vlaki, na tisoče in tisoče jih je. No, nisem je še dokončala.

Kako se počutiš, ko se sprehajaš z menoj v dežnem plašču? Ali ti je prijetno?

In piano še vedno igra tisto melodijo nekdanjih. Bilo jim je tako lepo.

Pogrešam sonce na hribu, kjer leži skrit otroški zaklad.

In toliko, da veš, najina bukev še vedno stoji.

Zdaj pa počasi grem. Itak se že dolgo nisva takole zares pogovarjali.

Solze pa kar skrij, so še druge, težje stvari.

Kaja Rakušček

Zapuščanja

jaz pijem pivo, ti gledaš cvetje
sledi letal križajo nebo
solze se lahko posušijo, ampak bolečina se ne bo
nisem se zlomila, le pokala po šivih

Sonja Grmovšek

Srčkasta

ko
se ljubiva na
ljubenici tvoja
koža luži okus po
kovinskih odkruških poletju
strahu utrujenosti
ližem vsrkavam se
borim z ognjenimi zublji počasi
izgubljam zavest se lepim na stopljeno
kovino se vržem v sladkobo tvojega raztrešččenega
srca

Jože Kos Sine

Haiku – potpuri

sanjava preja –
vestalka ključ obrača
v oltar pomladi

ob vzor pripet si
mlad, začet en, ne bogljen
z modrostjo v ječi

prideš, odfrliš
sladkobe divja reka
brusiš mi kanjon

Triutrinki

klešem te
divjina v upor
nekega dne boš baletna zver

Stržiš se.
Grobe iskre siplješ.
Iztirjen vase, betonski, slep.

tegobe
zasvinčevanje dna
zamrznjen čut v pljunku dneva

pohota
udarec kulturi
naš prvak med vrtnimi palčki

Rene Vremec

Režem rezke robove preteklosti

Razkužim rane

Razstavim realnost

Strižem simbiozo soobstoja

Sem samo

Svoja.

Neja Rakušček

Izginjanje

Gozd, ki nosi šal jeseni
Jaz, ki nosim debelo vrečo,
Da zakopljem neke spomine
Po kilometrih
So krošnje narobe
Močan les začne dihati
Menim,
Da mi je pot ušla izpod nog
Gospod, ki riše po kamnih,
Me ne pogleda
Narava si vzame svoje
In postanem gozd

Katarina Ferk

Srcejedci

Srcejedci z vranjimi grli
Pojejo v speči dolini
Šepetajoča žrela skrivajo v krtini
Čakajoč srca, ki bi jih požrli.

V pepelnatih ustih škržati lomijo peresa
In s pajkastimi prsti grizejo, kar jim ne pripada
Ne cedi se med, krvava marmelada,
Ko hlastajo in lomijo telesa.

Kradejo srca, ker svojega nimajo
S črvi v mrtvaških zobeh
Trgajo in počivajo.

Srcejedci drobijo barve očes
Pojejo ledene spomine v brbotajoči besedi
In grmadijo polno prasketajočih teles.

The image features a dark navy blue background. A large, irregular splash of orange watercolor paint is centered, with edges that are soft and textured. Overlaid on this splash are two white geometric shapes: a circle and an equilateral triangle. The circle is positioned such that its center is slightly below the horizontal midpoint of the splash. The triangle is oriented with one vertex pointing upwards, its base at the bottom of the frame. The word "PROZA" is written in a bold, dark navy blue, sans-serif typeface, centered horizontally and partially enclosed by the white circle. The overall composition is minimalist and modern, with a strong contrast between the dark blue, orange, and white.

PROZA

Janez Grm

Vesna ni več otrok

Vedno znova ležim na brisači, gneča na plaži, Vesna gre brskat za morskimi ježki, »Pri obali ostani!«, tisti tip me spet gleda, kako si upa, Vid je šel po sladoled, zato si upa, vedno znova slišim čofotanje, nadenem si sončna očala, tip vzame telefon, nek mulc vedno znova steče mimo mene, delam se, da sem šokirana, tako se lahko prevalim na bok in iztegnem rit, tip jo fotografira, samo zato, ker Vida ni, on itak ne gleda več, le še tale, vedno znova, slišim čofotanje, še malce jo iztegnem, tip spravi telefon, Vid je nazaj, »Kje je Vesna?«, ne slišim čofotanja, »Kaj?«, »Kje je Vesna?«, ne slišim čofotanja, vedno znova, »Kje je Vesna?«, vedno znova, »Kaj?«

Tina odpre oči. Globoko zajame sapo. Zbudi se v mrak. Pobrska za telefonom na omarici in ga približa ustom: »Luč ...«

Dnevna soba se razsvetli.

Tina je zaspala na kavču, z eno nogo na tleh. Koliko je ura? Vesne še ni.

Rit jo žuli. Z roko odstrani predmet izpod sebe: Vesnin obesek. Fosil školjke je. Položi ga na stekleno mizico, na katero je odložila kozarec z likerjem. Sede in dvigne kozarec, od katerega kapne na mizico. Na njej je okrogel madež.

Vesna je pred kakim letom pričela polivati sok okrog kozarca. Ne preveč – ni šlo za okvaro. Polivala je čisto malo, toliko, da je curek soka hitro spolzel po steklu do površja pulta. Takrat je Tina zaslutila, da pred sabo nima le poustvaritve svojih in spletnih spominov na 10-letno Vesno, pač pa pravo odraščajočo 13-letno Vesno. Kot so obljubljali pri Vrnitvi: Naši Povratniki imajo najnovejšo različico procesorja za obdelavo podatkov. Drugi ponudniki so imeli še zastarelo vrsto procesorja, ki ni bil sposoben razvoja osebnosti. Njihovi Povratniki so ostali taki, kot so bili tisti dan, ko jih je ponudnik dostavil

stranki. S pomočjo Vrnitvenega procesorja pa otrok ne ostane le kopija izvirnika, marveč z vsakim dnevom postaja nova, avtonomna oseba.

Tako avtonomna, da je ob desetih zvečer še ni domov, pomisli Tina. Nagne kozarec in pri tem ošine kljukice za obešanje oblačil na steni hodnika. Tri so, privite z vijaki, skrajna desna štrli desno navzgor. Ko je Mare danes odhajal, jo je popravil, na živce mu gre, ko jo Vesna premika. Popravil jo je, odrinil od sebe Tino in šel ... Kam že?

Ampak kljukica spet štrli desno navzgor – Vesna jo je premaknila.

Doma je.

Gotovo se je zmuznila mimo odprtih vrat dnevne, ko je Tina zadremala. Spet si pila, je siknil Mare, ko je plesala skupaj z Aleksom na žuru. Nič bolj ni pila kot Mare. In nič bolj kot Aleks – vsake toliko jo je pobožal spodaj. Se je delala, da ni občutila. Nežne roke ima Aleks, ne grobih in močnih kot Mare, ne togih in nerodnih, kot jih je imel Vid. Dostikrat se je bala, da bo Vid izpustil Vesno, ko jo je pobiral na igrišču.

Tina izpije liker in popravi kljukico. Zamaje se, ko stopi na stopnice. Prispe v gornje nadstropje in iz Vesnine sobe zasliši šepet.

Tipa ima. Samo da nima tistega od zadnjič! Vseeno, tistega od zadnjič ali tega od danes: V sobo, kamor hodi spat, je pripeljala tipa. Vesna v svojo sobo pravzaprav ne hodi spat, saj spanca sploh ne potrebuje. A večina Povratnikov-otrok leži v postelji, pod katero je vir energije, ki jih napoji za naslednji dan. Trenutno pa jo Vesna uporablja za zlorabo svojega 14-letnega telesa.

Tina odpre vrata in zavpije: »Luč!«

Tip je na Vesni, ki drži roko čez oči: »Mami, kaj počneš?«

Vsaj slečena nista.

»Nič, kaj počnem Jaz. Kaj počneš Ti?«

»Nohte si strižem, a ne?«

»Ne jezikaj! Kdo si ti?«

»Mmm ... Jaz ...«

»Ne je poslušat', ni tvoja mama.«

»Prav imaš, nisem njegova mama in to ni njegov dom. Saj ga imaš, ne?«

»Mmm ... Ja ...«

»Super, pojdi domov.«

»Mami! Pusti ga!«

»To je moja hiša, kolegica, jaz pravim kako in kaj in zdajle pravim, da bo tale odšel. A ne?«

»Tale« nerodno vstane s postelje, opoteče se in se nasloni na steno ob poster modro sijočega se koelakanta. S sklonjeno glavo stopi iz sobe mimo Tine in se zaleti v ograjo.

»Luč ...« reče Tina, najstnik se zdaj laže spusti po stopnicah, Tina gre za njim, za Tino gre Vesna: »Vini, ne it' zarad' nje.«

»Vini? Tako ti je ime?«

»Mmm ... Ja ...«

»Kakšno ime pa je to?«

»Ja ... Vincenc ...«

»Ne mi reč', da mu težiš zarad' imena?!«

»Samo vprašala sem ga, če smem?«

»Ne, ne smeš!«

»No ... Mmm ...«

Tina mu odpre vrata: »Lahko noč.«

»Lahko ... noč ...«

Ko leze mimo Tine, ga ona prime za ovratnik in mu ga odviha. Pogleda tilnik: brez bradavice, značilne za Povratnike, je.

»Pa še normalen si.« Normalni fantje so hujši od fantov-Povratnikov: v fukanju Povratnic uživajo bolj, ker se ne bojijo bolezni in oploditve.

»Mmm ...«

»Spravi se!« Tina zaloputne vrata za njim.

Vesna vpije: »Vini, te pokličem!«

»O ne, blokirala te bom, punca, za naslednji teden nič dostopa.«

»A ja? Zakaj me kar ne ubiješ?«

Vesna se vzpne po stopnicah, Tina stoji na hodniku.

»Ne pretiravaj, Vesna.«

»Kar na obešalnik se bom obesila, a prav?«

»Na obešalnik?«

»Beseda ustreza.«

Tina opazi, da je Vesna spet premaknila kljukico. Tina jo spet popravi.

»Sem ti rekla, da ne premikaš kljukice. Saj veš, da Mare ne ...«

Vesna postoji in se obrne: »Pa kaj spet z Maretom? Saj ni moj foter!«

Tino to zmede. Vesna ima spomine na Tino in Vida, a pri Vrnitvi ji niso vcepili travme. Vid je šel pač po svoje, a Tina je za vsak primer blokirala njegovo ime in priimek iz Vesninih brskanj po spletu.

Blokirala je tudi omembe in slike Vidove Vesne.

Beseda »foter« v tako čustvenem položaju zato Tino osupne. »Vesna, kako govoriš? Mare živi z nama in ne smeš tako ...«

»A da ne smem? Kaj pa on? A on sme mene ignorirati, tebe pa nadirati?«

»Joj, Vesna ... Jutri se pogovoriva. Zdaj moraš spat.«

»Jaz moram spat? Sebe pogledaj.«

»Vesna!«

Tina zavpije tako silovito, da skoraj pade. Oprime se ograje. Vesna se ustraši. Steče navzgor.

Mare ji teži, da je Vesna le kup kablov in plastike. Zakaj jo potem tako izčrpa? Mare ji zameri, ker se ne more odločiti za novega otroka. Njunega otroka. Kot pravi Mare: Takega, ki, ko pade, joka. Ne zato, da tebe prepriča o svoji človečnosti, ampak zato, ker ga res boli.

Ampak Vesna ni več otrok, mu v svoji glavi odgovarja Tina, ko stopi k omarici s pijačo. Njeno telo se lahko spreminja skladno z njenimi leti.

Najstnica je.

Pri Vrnitvi so Tini ponudili tudi vstavek vrečke s krvjo, ki bi izlila nekaj žličk krvi vsak mesec. Tina je pristala na duševne pojave v vezi z menstruacijo, a s

samo krvavitvijo se ni hotela ubadati. Ko je ona prvič dobila svojo, ji je mama začela jamrati, kako njena mama (Tinina stara mama) ni hotela govoriti z njo o teh stvareh. Tipična mama: Ko si prišel k njej s svojimi problemi, te je tolažila tako, da te je opomnila, kako je šele njej hudo! Tina skuša biti drugačna.

Ona ima svojo Vesno rada.

Ni vedno taka kot nocoj. Rada ji prisluhne, objame jo, druga drugi pojeta. Rada jo pelje na morje – Vesna rada plava (zadnji model ima nepremočljivo sintetiko), še raje se potaplja in brska po dnu.

»Ko bom velika, bom morska biologinja.«

Živali res obvlada. Na steni ima poster koe... Tina sploh ne zna izgovoriti besede. Izpije kozarec. Poster koela... Poster tiste ribe, ne kita ali delfina kot vsaka druga smrklja. Maretu si ne upa priznati, da si ne želi novega otroka. Jo bo Mare zapustil, če ne bo ...

Izpije kozarec.

Pa kaj. Vedno je znala najti novega tipa. Prime se za rit. Še vedno je napeta. Aleksu se je zdela napeta, ko jo je pošlatal. Mare je že dolgo ni. Le od sebe jo zna odriniti. Kako že: Njo ignorira, Vesno nadira. Kako že?

»Vesna!«

Tina stopi na stopnice. Oprime se ograje. Slišala je čofotanje. Tisti tip je gledal Tinino rit.

Potrka: »Vesna ...«

»Pojdi stran!«

Odpre: »Vesna, ljubica, našla sem tvoj obesek ...«

Vesna leži na postelji in bere revijo: »Super ...«

»Tisto školjko, saj veš, ki sva jo kupili ...«

Vesna ji iztrga obesek iz rok: »Sem rekla »super«. Kaj še?«

»Ne bit' huda, mala moja, mami te ima ...«

Vesna vrže obesek vanjo: »Ne me klicat' »mala« – nisem več otrok!«

»Saj vem, da nisi. Zdaj si velika punca ...«

»Moj bog!«

Vesna vstane, odide iz sobe v kopalnico in zaklene vrata.

Tina se nasloni ob vrata: »Vesna, saj me imaš še ...«

»Na veceju sem, pizda!«

Tina zadržuje solze. Saj njena punca ni vedno taka. Vid je skušal zvaliti vso krivdo nanjo. Včasih pojeta druga drugi.

Iz žepa vzame telefon. Poišče Vesnino aplikacijo.

Tip je gledal njeno rit. Za trenutek si je nadela sončna očala.

Poišče Nastavitve. Zadnjič je spremenila njeno fizično moč. Stol je vrgla vanjo. Poišče Empatijo. Zviša nivo.

»Vesna, ljubica, si v redu?«

Vrata se odklenejo: »Mami, zakaj si na tleh?« V Vesninem glasu odzvanja popuščanje.

»Pridi sem, mala, pridi.« Tina iztegne roke. Vesna izdahne in počepne.

»Oprosti, ker sem bila taka do Vinkota.«

»Vinija.«

»Oprosti, ampak Mare ...«

»Mare je čuden, mami.«

Tina se nasmehne in jo stisne k sebi.

»Mamiii ...«

»Jaaa ...?«

»Pazi, no, včasih si močna ko megapiranja.«

»Kaj je megapiraja?«

»Piranja!«

»... Piranja.«

»Izumrla riba z mega močno čeljustjo.«

Vesna ve res veliko o morju. Pri Vrnitvi pravijo, da razvijajo študijske programe prav za Povratnike. Lahko bi jo poslala od doma. Ampak Tina ima svojo hčerko rada.

»A zato je megapiranja?«

»Pametna mami ...«

»Pametna Vesna ...«

Zasmejita se zasebni šali. Tina popusti, prepusti se Vesninemu objemu. Polzita ob podboju.

Tina zaklene telefon in ga vtakne v žep. Ne bi rada po pomoti spremenila Nastavitev.

Tanja Špes

Soba

Ležala sem na hrbtu in strmela v nebo. Ne glede na to, ali sem glavo zasukala levo, desno ali navzgor, je bil pogled na z zvezdami posuto nebo neizbežen. Zaprla sem oči, jih spet odprla in se nasmehnila razgledu. Zelo, zelo me je pomirjal. Zdelo se mi je, da lebdim v nekem drugem svetu, zavita v odejo sreče. V odejo, ki me je ščitila pred vsakodnevnimi skrbmi, bolečino in temnimi navlakami. Nekoč sem spoznala nekoga, ki mi je razlagal o ozvezdijh in mi znal pokazati Medveda. Tri svetle točke, povezane še s četrto. Od takrat sem ga znala pokazati tudi jaz. Spoznala sem tudi nekoga, ki sem mu pokazala Mali voz, pa me je prepričeval, da to ni Mali voz in da si ga domišljam. Včasih pač moraš pustiti drugim, da ostanejo prepričani v svoj prav, ker zares ne dopuščajo drugega mnenja. Meni pa se zaradi zvezd na nebu res ne ljubi ubijati prijetne atmosfere. Sama pri sebi že vem, kaj je res in komu bolj zaupam. Spoznala sem tudi ljudi, ki so menili, da različne zvezdnate konstelacije določajo njihovo osebnost in vedenje. Ljudi, ki so astrologiji zaupali bolj kakor astronomiji ali ju niso znali ločiti. Vseeno so mi bili ljubši od tistih, ki niso zaupali nikomur in ki niso znali ločevati odpadkov. Tako sem ležala dosti dni, samo gledala v neskončnost neba in pustila svojim mislim, da se deformirajo v sanjarjenja, zaradi katerih so zvezde žarele še močnejše. Zaslišala sem piskanje v levem ušesu in vedela sem, da me bo po četrtem pisku ogovoril ženski glas. Vedela sem tudi, da me bo zaslepila gola belina, zato sem že vnaprej zaprla oči in skušala pred njimi obdržati sliko, ki sem jo gledala tako dolgo. »Čez deset sekund bomo izklopili sliko pred vami. Prosim, da se vrnete v ta trenutek,« so nežne besede pobožale moja ušesa. »Deset, devet, osem, sedem, šest, pet ... malo daljši presledek ... štiri, tri, dve, ena.« »Srečno novo leto!« sem zaklicala in slišala pridušen smeh okoli sebe.

»Na zdravje!« je sarkastično odgovoril globok glas zelo blizu mojega obraza in nato sem začutila, da mi previdno in rahlo snema očala. »Tega najbolj potrebujemo!« sem rekla nazaj in pri sebi zmagoslavno poplesovala, ker se je končno našel nekdo s kančkom smisla za humor, ki je razblinil običajno resnoba in ogorčenje osebja v belih haljah. »Bi kdo še malo šampanjca? Vrhunski je!« Z ustnicami sem oblikovala pok in nato »šššššššš«, ki naj bi ponazarjal pretakanje alkohola v kozarce. Pok mi je uspel mnogo bolje, a je oboje poželo še nekaj smeha. Rada sem zabavala druge ljudi tukaj, ker je bilo drugače prekleto dolgočasno in vsi so bili prekleto preleni, da bi zabavali mene. Ko se mi je zdelo, da mi belina ne bo izžgala vida, sem odprla oči. Stal je na moji levi strani, z rokami prekrižanimi na prsih in v eni dlani kakor kos najbolj smrdljivega odpadka držal mojo kartoteko. Temne lase je imel skuštrane in kljub stisnjenim ustnicam so njegove modre oči izdajale, da se zabava. Včasih se realnosti zdijo prav zares nerealne. »Dobrodošel na zabavi!« »Si bila na festivalu?« Naveličano sem ga pogledala in zavila z očmi, čeprav ne bi mogla reči, da bi se lahko kadar koli naveličala pogleda nanj. »Dobro veš, kaj sem gledala.« Izpod kovinske postelje, ki je zaškripala vsakič, ko sem se ponoči premaknila vsaj malo, je potegnil majhen okrogel kovinski stolček in sedel nanj. Njegovi gibi so govorili, da je to naredil danes vsaj že tridesetkrat v eni uri. Na avdiciji za kakšno telenovelo z zdravniki bi ga gotovo sprejeli brez zadržkov. Gledalke pred malimi ekrani bi umirale za to, da bi bile na mojem mestu. No, jaz sem umirala na svojem mestu in ne vem, zakaj bi mi kdo to zavidal ali želel početi prostovoljno. »Ila ... tvoje stanje se ne izboljšuje.« »Prrrrrhh. Povej kaj novega?« Pogledal me je z mero pristne zaskrbljenosti, ki je nisem bila vajena. »Že kar nekaj časa vse dneve samo strmiš v zvezde. Si prepričana, da ne bi poskusila česa drugega? Sipine? Gozda? Ateljeja? Botaničnega vrta? Katerega od muzejev ...« Ko sem bila še na spodnjem oddelku za začasne bolezni, ko še niso vedeli, da je moje stanje kronično in neozdravljivo, sem preizkušala različne programe in se ob njih pravzaprav

dobro zabavala. Potem sem nekaj časa spremljala igro oblakov, lebdela v veselju, zdaj pa monotonijo zvezd tu in tam prekinem s kakšnim ognjem, ki si ga ustvarim. »Kaj bi rad videl ti, preden umreš?« Globoko je izdihnil. »Ne vem, nikoli nisem razmišljal o tem ...« Ker ti ni bilo potrebno. Napravica v desnem žepu njegove bele halje se je začela tresti in piskati. Razumela sem, da je porabil tri dragocene minute in pol, ki so mi bile namenjene in videla sem, da koleba med tem, ali naj se mi posveti še malo ter me skuša prepričati v aktivno uporabo programa ali naj odide k drugemu pacientu. »Mislim,« naprava se je pričela tresti bolj divje in piskati glasneje. »Lahko dobim nazaj svoja očala?« sem ga trmasto vprašala. Vstal je in stol počasi potisnil pod posteljo. »Ila, ne. Danes ne več.« Osupla sem ga pogledala. »Saj je vendar večer?!« Umirjeno je odvrnil: »Tako je. Večer je in ti se moraš naspiti.« Ugovarjala sem. »Lažje zaspim, če ...« »Ne. Tvoja možganska aktivnost nam kaže, da ne spiš. Nikoli ne spiš, samo strmiš. Srkajo te vase kakor črne luknje. Veš, da niso resnične in da potrebuješ spanec.« Vedela sem, zato nisem mogla biti jezna nanj, čeprav sem si želela biti. Preden je odšel, je na napravi ob meni pritisnil na gumb, tako da je v moje telo počasi pričela pritekati hrana. »Dober tek!« sem si rekla in pogledala okrog sebe. Nekateri so, tako kot jaz, končali vizito in si v pričakovanju očala natikali nazaj. Ob strani so pritiskali stikala in skušala sem ugotoviti, katera barva ponazarja kateri program. Pomagala sem si z njihovimi komaj opaznimi trzljaji telesa in rok ter blagimi, a blaženimi nasmehi. Ubijali so moje razpoloženje in kmalu mi jih je postalo gledati tako zelo težko, da sem zaprla oči.

Iz pol-dremeža me je zbudilo lahno cingljanje kovine in drsanje kolesčkov po zlizanem modro-sivem linoleju. Slišala sem globok izdih in pokljanje vretenc, nato pa zavohala še vonj po črni kavi. Za trenutek sem pomislila, da bi se delala, kot da spim, ampak nisem želela svojih zadnjih trenutkov porabljati za pretvarjanje. Odprla sem oči in naprava ob meni je skoraj neslišno zabrnela. Z očmi sem preletela prostor in videla, da imajo vsi nameščena očala in zadovoljno lebdijo v svojih izbranih svetovih. Odkušljaj se je. »Mislim,

da tudi jaz ne bi želel umreti sredi plesnega giba, ogledovanja starin ali slikanja nove mojstrovine – ne maram, kadar so stvari narejene na pol. Kadar so nedokončane.« Morala sem se nasmehniti. »Ampak dragi, tudi ti si narejen na pol in na svetu je več stvari nedokončanih kakor končanih.« Tudi on se je nasmehnil. »Si že izbrala svoje posmrtno življenje?« je obotavljivo vprašal. »Ne bom ga izbrala.« »Kako to ...« »Glej, ne verjamem v te stvari. Pravzaprav si želim, da vsak živi svoje življenje in vem, da nihče ne more živeti življenja drugega, če že, je vse lahko samo približek, neka smešna, površinska igra ...« »Torej tudi svojega življenja ne boš dala v bazo?« »Seveda ne,« sem odločno zagotovila. Nerazumljivo je zamomljal. Želela sem se vzdigniti na komolce, da bi ga videla bolje, a je naprava pričela piskati. Ko je vstal na noge, da bi me ustavil, je skoraj polil kavo. »Ne premikaj se!« je siknil. »Okej, okej!« sem zašepetala in opustila svoj poskus. Pograbil je cevke ob strani in jih pod ohlapno spalno srajco namestil nazaj na moj prsni koš. »Misliš, da se reče prsnemu košu koš zaradi vseh spominov, ki jih zmečemo tja?« sem ga vprašala. Za trenutek se je ustavil. »Hmmm, jaz spominov nate ne bom metal v koš.« Za hip sem pomolčala. »To je verjetno najlepša stvar, ki mi jo je kdor koli kadar koli povedal.« Usedel se je nazaj. Prekinila sem tišino. »Mi res ne bi dal očal? Danes bi rada gledala utrinke. Obljubim, da si bom ob vsakem zaželela nekaj dobrega zate.« Nisem vedela, če se trese od smeha ali zgolj odkimava, ampak ni se premaknil s stola in očala so še naprej visela na stojalu. Nekaj časa sva samo molčala. »Rada bi se izgubila med besedami,« sem naposled rekla. Iz žepa je potegnil napravico, tipkal, brskal in me pogledal. »Dobesedno?« »Kolikor lahko dobesedno.«

Tomo Podstenšek

Svinjska mast

Mati sežejo globoko v velik plehnat lonec, ki je od zunaj na nekaj mestih močno obtolčen, tako da ga ne uporabljamo več za kuhanje, ampak le še za shranjevanje tega in onega. Babica pridrsajo pol koraka bliže, kakor da bi hoteli pogledati čez materin hrbet, čeprav so domala za glavo nižji. Mati s prstom z lesene žlice brž postrgajo nekaj masti nazaj v skoraj prazen lonec in babica se spet odmaknejo.

»Prej ali slej bo tako ali tako zmanjkalo ...«

»Bolje slej ko prej!« rečejo babica in trdo stisnejo brezzobo čeljust, da se njihove ustnice smešno našobijo. A s Tinko se ne upava zasmejati.

Od zunaj se zasliši rožljanje verige, Belko dvakrat divje zalaja, potem utihne in po krajšem premolku pomirljivo bevske, ko prepozna nekoga od domačih. Hitri, komaj slišni koraki, globoko moško pokašljevanje, temna senca, ki švigne mimo okna. Oče planejo v izbo brez pozdrava, odrinjena vrata trdo butnejo ob steno – če bi tako vstopili midve s Tinko, bi jih slišali, pa ne le slišali, tudi občutili, vsaj na ušesu, morda tudi zadnjici, odvisno od dneva in njihovega razpoloženja.

»Vojska gre. Pri Primožičevi lipi sem jih zagledal skozi drevje. Dober ducat, če ne dva. Čez četrto ure bodo tu.«

»Morda bodo šli mimo ...« rečejo mati, čeprav vsi vemo, da ne vodi cesta od nas več nikamor, pa tudi če bi iz nekega razloga že bili namenjeni naprej v planino, bi se spotoma zagotovo ustavili pri nas, kmetije so na tem koncu posejane predaleč vsaksebi, da se jim ne bi zahotelo nekoliko pogreti in na hitro okrepčati.

Oče že grabijo sekiro, zataknejo njen list v špranjo med podnicami, les zahrešči in se napne, nato žebli le popustijo. Izruvani deski čez nekaj

trenutkov sledi še sosednja, jama pod njo je črna in globoka in s Tinko se stisneva tesneje skupaj.

»Kaj čakate, noter!« nama ukažejo oče.

»Ne še,« se zganejo babica in z urnostjo, kakršne od njih nismo vajeni, pograbijo lonec s svinjsko mastjo. »Stopita sem,« naju pokličejo. »Dvignita krilo.« Negotovo zastanem, Tinka uboga. Babica iz lonca s prstom postrgajo belo mast in sežejo z roko med njene noge. Tinka zajoka.

»Da ne bosta čisto raztrgani ... Če bi ...« mrmrajo babica in njihove besede brezoblično obvisijo pod stropom izbe; to so časi nedokončanih stavkov, nedokončanih stavkov na eni in kratkih ukazov na drugi strani.

»Saj sta še premladi ...« si drznejo oporekati mati, a jo babica brž utišajo s pogledom, kajti oni so že doživeli eno veliko vojno in najboljše vedo, kaj se v takih časih lahko zgodi in kaj ne.

Pogledam Tinko; videti je, da se še ne zaveda, o čem govorijo. Pogledam očeta, ki so se obrnili stran, s prekrižanimi rokami molče zrejo skozi okno in čakajo, da ženske opravijo, kar morajo opraviti; čakajo, da vojaki prikorakajo in opravijo, kar se jim bo zahotelo opraviti; molče stojijo in čakajo in ne vem, kaj mislijo, a vem, da se mi nikoli niso zdeli tako majhni in ubogi. In skoraj se zdi, kakor da bi se z vsakim vdihom in izdihom še bolj skrčili in pogreznili vase.

Na vrsti sem, da dvignem krilo in se nekoliko razkoračim; babičin prst je trd in košččen, ko me nekajkrat grobo podrgne.

»Tako! Zdaj pa v luknjo in popolna tišina, pa naj se zgodi kar koli, sta razumeli?!«

Popravim si krilo, med nogami me čudno žge in utripa. Oče se obrnejo in speť zrastejo, nato stopijo bližje, naju eno za drugo primejo pod pazduhe in spustijo v luknjo. Notri smrdi po trohnobi in po vlagi in zemlji, pa tako nizko je, da moram počepniti, če z glavo ne želim udariti v tramove in deske nad seboj. Skozi ozko odprtino gledam proti svetlobi. Najprej vidim samo strop,

nato se v pravokotniku pokažejo mati, ki hočejo zlesti k nama v luknjo, a jih koščena babičina roka zagradi za komolec in zadrži.

»Ti ne,« se zasliši nepopustljivi glas. »Ti ne,« ponovijo, kakor da bi se hoteli do kraja naužiti lastne pomembnosti, ki se jim je zaradi njihovih izkušenj nepričakovano povrnila, ko se je že zdelo, da so dokončno odrinjeni v kot. »Če ne bo ta mlade pri hiši, bo preveč sumljivo ... Bodo vse preiskali in potem najdejo tudi njiju ...« skoraj zadovoljno dodajo in ni jim moč oporekati, kajti oni vedo; oni so vse to že izkusili in zdaj so na vrsti drugi.

Mati se ne premaknejo, nepomično stojijo in strmijo dol na naju s polodprtimi usti in osteklenelimi očmi. Potem jih koščena roka le zvleče stran, deske zaropotajo, najprej ena in potem še druga in potem ne vidim ničesar več, le par ozkih, svetlih špranj, skozi katere se v jamo stresa prah, ko oče z štirimi hitrimi udarci pribijejo deske nazaj ob tram. Slišiva, kako odvržejo sekuro v zaboj za drva. Slišiva šepetanje, a ne razumeva besed. Tinka me prime za roko in čvrsto jo stisnem. Morava biti tiho, pa naj se zgodi kar koli. Koraki. Ropot plehnatega lonca, ki ga je nekdo prestavil na drugo mesto. Potem tišina. Zadušljiv zrak me sili na kašelj, svinjska mast med mojimi nogami se počasi tali in mi teče po stegnu.

Belko zalaja. Dvakrat ali trikrat, potem se lajež zlepi v neprekinjeno divje bevskanje, v katerega se pomešajo topotanje okovanih škornjev in človeški glasovi. Glasen pok. Trdi ukazi in kričanje. Belko ne laja več. Tinka se trese in me še močnejše stiska za roko. Nad nama babičin in materin glas poltiho žebrata nerazločno molitev. Zvok kovine. Bobneče udrihanje po vhodnih vratih. In škripanje tečajev, ko popustijo pod udarci.

HIBRIDI

Živa Poberžnik

Kadar spim na tvojem srcu, sanjam razbeljeno nebo

Režem oblake. Režem z nožem, ki sem ga uporabila za vse svoje navezanosti. Vreme je. Zlagam bele kolute v zastekljene omare. Nekaj jih leži na časopisih, razporejenih po tleh. Sušijo se, te imam za kasneje. Uporabila jih bova, ko bo zmanjkalo vode. Za potovanja. Za mašenje lukenj. Ljubljenje. Za praznino. Za takrat, ko bova spet prišla do roba in se bova želela dotakniti česa, kar je bilo blizu zvezd.

Ležim v travi in tone in tone zraka pritiskajo name. Težko je, to ropanje neba. Ima primerno ceno. Najtežje sploh je priti tja. Jaz sem storila tako, da sem splezala na tvoja ramena. Skrivam, kako me je strah. Ti veš. Poljubljal si mi gola stopala.

Svoji srci sva namočila v pelin in pustila, da zavre. Azilanti so poskakali iz njiju in počilo je kot ob predoru zmrznjenega milnatega mehurčka. Stala sva nad paro, strmela, inhalirala. Malo sem jokala. Malo nisem. Bilo je lepo.

Kar čutim do tebe, je kot lomljena svetloba škrlatno vijolično. Obstaja v barvah, barve pa so iluzija. Vse je iluzija. Iluzija, da jaz ljubim tebe in da ti ljubiš mene. Da sva dve različni bitji. Da boli. Je čakanje, da vrnem telo v zemljo in bova lahko resnično končno skupaj.

Ravno toliko kot je možnosti, da se najdeva, je neskončno mnogo realnosti. V eni imava hčerko Alico. V kakšni drugi sva šla narazen. V eni sva lezbijki. V kateri se sploh nisva spoznala. Šla sva mimo drug drugega in je bilo to to. Morda sem bila jaz tista, ki je gledala v nebo. V tej sem jaz otopela in ti prazen. Rada te objemam in gledam v oči. Te prebarvam.

Ležim v travi in poskušam z astralno projekcijo. Rekel si, da bom vedno v tvojem srcu, vendar bi ti še zmeraj bila rada bližje. Moje telo je prikrojeno za tak izurjen dotik. Kljub vsem tatujem, praskam in ranam še znava.

Nekaj bi manjkalo, če te ne bi bilo. Delčki neba, po malem povsod. Zvezde. Lilije. Vdih. Že sedemnajst let se poskušam imeti rada, tebi pa je uspelo v nekaj tednih. Hvaležnost.

Nisva pravljica za pred spanjem, ampak sanje, iz katerih se zbujava na minuto trideset natančno. Tvoje srce odseva v temi, na soncu in pod UV svetlobo. Žarki pronicajo skozi pore razpok v koži. Nemirna sem. Razsule so se slamice, povečevalno steklo pa sem pozabila vzeti zraven. Mislim na druge stvari, medtem ko odsevata najini srci druga v drugo in sami vase.

Tako mi odpuščaš in se svetiva pod odejo, dokler ne zaspíš, jaz pa še rahlo utripam, malo da bi podaljšala trenutek, malo zato, ker te preprosto rada gledam. Grizljam palec in sem ljubosumna, da lahko veke božajo tvoje oči.

Moje naročje je jedrski reaktor. Tako kot takrat, ko želiva ostati otroka, pa naju vedno znova raznese kot regratovo lučko. Preveč sva že poskušala z odraščanjem. Znova najdeva staljeno prst in vrževa sidro. Morda bo tokrat bolje. Morda imajo tobogan in velike lizike in pudljaste oblake helijevih balonov.

Upam, da zdaj razumeš.

Ne morem ti pisati pesmi, ker mi nisi v pogubo.

The background is a dark navy blue. A large, irregular, textured purple brushstroke is centered horizontally and vertically. Overlaid on this brushstroke are several white geometric shapes: a square, two overlapping circles, and several triangles. Some of these triangles contain a dense pattern of small, golden-yellow dots. The text 'B(R)LOG' is centered within the purple brushstroke.

B(R)LOG

Leja V.

Izgubljena zapestnica

Stanovalci stojijo zunaj pred hišo.

FRANCI: Kako pa veš, da si zapestnico izgubila ravno tukaj?

ZOJA: Ker sem začutila, ko mi je padla z roke.

KREMŽAR: In zakaj je nisi pobrala? Si mislila, da te bo kar čakala? Verjetno še naslednjih 20 let?!

ZOJA: Saj sem že povedala, da sem imela polne roke. In sem si rekla, da bom najprej nesla vrečke do vrat in šla potem nazaj po njo. Ampak, ko sem prišla do vrat in odložila vrečke, me je ravno klicala Marta. In potem sem čisto pozabila nanjo. In sem se šele prejle spomnila, ampak je ni bilo več na tleh. Verjetno najbolje, da se kar sprijaznim, da je ne bom več videla.

FRANCI: Verjetno to res ne bi bilo slabo.

KREMŽAR: Poskusimo si zamisliti, kam bi se skrili, če bi bili zapestnica.

(odlomek, celotno besedilo najdeš v [avgustovski številki](#))

*»Dramatika je tista zvrst, ki sem jo že od nekdaj rada brala - ali je šlo za domače branje v srednji šoli, za obvezno branje na študiju ali pa poljubno branje pred obiskano predstavo v ljubljanski Drami. Zato mi je tudi v prejšnji številki Novega zvona najbližje ravno kratka drama (odlomek?) Leje V. **Izgubljena zapestnica**. Kratek in hiter zaplet nas seznani s sosedskim okoljem, ki ga lahko opazujemo v marsikaterem ljubljanskem okolišu, hkrati pa je njeno pisanje dovolj zanimivo, da bi nas lahko zapeljalo še dlje v situacijsko komiko. Sem v pričakovanju novih besedil.«*

Kdo je Booknjiga?

Sem Urška Bračko, diplomirana literarna komparativistka, ki je šele v zadnjih dveh letih na študiju založništva odkrila, da je to tisto, kar si želi v življenju. V teh dveh letih sem ustvarila blog Booknjiga - Bralna čakalnica in z njim povezana ostala socialna omrežja (Facebook in Instagram). Blog je namenjen pisanju o knjigah, branju in literarnih dogodkih, pa tudi o kakšnem filmu in seriji. Ima tudi zavihek Štrokovna bralnica na katerem imam namen objaviti kaj več o založniški panogi, ki lahko zanimalo tudi

bralce. Druga zanimivost so Intervjuji, kjer poskušam združiti različne ustvarjalce – tudi tiste z ročnimi spretnostmi. Pri slikanju knjig se trudim predvsem povezati vsebino ali naslovnico s tem, kar je na sami sliki, kar včasih predstavlja malce težji zalogaj, saj nimam vedno pri rokah vsega. Literarne revije so zame po eni strani stik z literarnim ustvarjanjem na številnih področjih, po drugi strani pa mi predstavljajo povezavo s študijem primerjalne književnosti.

Blog - Instagram - Facebook

Kot naslednjo blogerko bi rada predlagala nekoga, ki še ni tako zelo viden na tem področju, in ji dala priložnost, saj mislim, da je na zelo dobri poti. Njen blog se imenuje Pisalnica, je pa to Mateja Arnež in naj več o sebi pove sama v naslednji številki.

NOVI ZVON

Glavna in odgovorna urednica:

Nina Kremžar

Uredništvo za poezijo:

Veronika Šoster

Uredništvo za prozo:

Alex Kama Devetak

Strokovna sodelavka – lektorica:

Jana Šter

Oblikovanje, prelom in naslovnica:

Alex Kama Devetak

Nina Kremžar

Letnik VIII, številka 5

(oktober 2019)

ISSN: 2385-9687

Revija deluje pod licenco creative commons.